

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ ::
SANTA AGNA 19. PRAL. TELEFON 4253

ANY XIV :: NUMERO 4317 :: BARCELONA, DIUMENGE, 11 DE FEBRER DE 1917 :: UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA ::
CARRER EST, 16 TELEFON 2293

Fàbregas i Recasens BANQUERS

Saluden a les seves amistats, relacions i públic, i tenen l'honor d'oferir-los els serveis de sa casa, inaugurada anit, Rambla dels Estudis, núm. 4

Compra i venda al comptat i a plasses de valors nacionals i estrangers. DESCOMPTA DE CUPONS. Negociació de cupons pagaders en monedes estrangeres, sense cap comissió. Descompte de títols amortitzats. Admetem en COMPTA DE VALORS els nacionals i estrangers, que podran ésser retirats a la vista, entregant allavors al titular la Polissa de compra. Els cupons dels valors d'aquests comptes els abonem a partir del dia en que quedí oberta la seva negociació.

Tots els serveis d'aquests comptes són absolutament francs de comissió. Previa consulta es concediran crèdits als titulars d'aquests comptes. Dipòsits de valors en custodia. Suscripcions a emprèstits. Còmput dels interessos i xecs sobre les plasses importants del Regne. Compra i venda al comptat i a plaç de paper sobre l'estranger. Bitllets i segells de correu estrangers. Bots de posta, Postals orders, Or espanyol i estranger. Facilitem monedes de plata espanyoles cuidadosament revisades.

COMPTES CORRENTS

Disponible a la vista dos per cent d'interès. A un mes, dos i mitg per cent. A tres mesos, tres per cent. A sis mesos, quatre per cent. A un any, cinc per cent. Als titulars se'ls hi entreguen carnets de talons o xecs per a disposar contra el seu compte.

COMPTES CORRENTS MENSUALS, per a la col·locació de capitals en les operacions de doble.

COMPTES CORRENTS DE PAPER ESTRANGER. Disponible a la vista, interessos dos per cent.

Nostre servei d'informacions financeres està fundat sobre la base d'una completa informació i de sincera orientació en interès de nostres clients. Cidem de l'agregació de fulles de cupons als títols de deute exterior quatre per cent. Negociem tots els cupons de venciment corrent. Totes les ordres que se'ns confereixen, les executem amb la major escurpulositat.

Direcció telefònica i telefónica FABRECA. Telèfons A 2248 i A 2453.

Als TOS

per forta i crònica que siguin, prenguin, les renomades PASTILLES del DR. ANDREU. Són tan ràpids i segurs els efectes d'aquestes pastilles, que a les primeres presses se sent ja un alivi que sorpren a l'anima, i casi sempre desapareix la tos per complet a l'acabar la primera caixa.

Els que tinguin ASMA o sofocació, usin els PAPERS AÇATS o els CIGARRETS ANTIASTMAÏCS del mateix Doctor, que calmen desseguida els atacs i de nit permeten dormir tranquil·lament. Demànit-se prospectes.

FOX VERGARA, I FOX

Ademés de la incomparable màquina «FOX» per a escriure importat directament dels E. U. d'Amèrica les següents marques:

«UNDERWOOD» «REMINGTON» «MONARCH»
«SMITH PREMIER» «SMITH BROS.» «ROYAL», etc., etc.
que venen al públic en condicions ventajossíssimes
Si necessiteu V. màquina, no deixi de visitar la casa FOX!

ELIXIR ESTOMACAL

de Saiz de Carlos (STOMALIX)

Es recetada per los mèdicos de las cinco partes del mundo porque tonifica, ayuda a las digestiones y abre el apetito, curando las molestias del

ESTÓMAGO É INTESTINOS

el dolor de estómago, la dispepsia, las acedias, vómitos, inapetencia, diarreas en niños y adultos que, a veces, alternan con estreñimiento, dilatación y úlcera del estómago, etc. Es antiséptico.

De venta en las principales farmacias del mundo y en Serrano, 30, MADRID, desde donde se remiten folletos a quien los pida.

Dr. Serrallach Especialista en ginecologia, matrona, vicia urinarias i nefrologia. De 11 a 12 de la tarda. Festius, 10 a 12. PELAI, 30

La nota als Imperis Centrals

i la nota fixada en els aparadors de la CASA VILARDELL, anunciant articles a preus de baratura incomparable, ha sigut el tema de totes les conversacions.

Tirantets de tots colors, tres Punys (dels anomenats fill) el parell 10 cts.
Lliga-cames pell superiors 25 cts.
Lliga-cames pell superiors 60 cts.

Hospital, 36 i 38. - Sucursals. - Comte de l'Assalt 3 i Carme 73.

El famós 11 de Febrer

Es consuetud de tots els periòdics republicans consignar amb unes consideracions la data d'avui, aniversari de la República espanyola; i fora d'explicar-se a passar per claudor o per desil·lusió, deixaria transcorrer amb manament a aquest desir que tots ens hem imposat.

Però s'ha dit tantes vegades, i sobretot s'ha dit amb tals perfeccions d'estil i profunditat de coneixements, el que aquesta data representa i quina fou l'importància i la transcendència d'aquell fet, que no'n pot escureir, a aquestes atures, insistir en els plans o en les admiracions que'l llegidor ja's va sapiguient de memòria perquè anyalment se li serveix el mateix plat amb la monotonia pròpia a l'exaltació d'un calendari.

Per això no voldríem inculcar nosaltres en aquestes repeticions d'un gust dubtós, però tampoc voldríem que'l silenci ens pogués acusar de deserts vergonyants, que ja no creuen en la possibilitat i sobretot en l'eficàcia i la conveniència de la forma de govern republicana per a la millor sort dels destins d'Espanya.

Nosaltres no podem parlar d'aquella simpatia, d'aquell afecte purament sentimental que havia fet créure als nostres avis i als pares en la virtualitat de la República per la força mateixa de la seva forma, pel poder omnipotent i màgic del seu caràcter simbòlic. Però com que tampoc podem creure amb aquest «modernisme» sentit polític d'un pragmatisme de bastia amb que ara s'han vestit de les fetes alguns petulants, ens interessa fer constar la nostra opinió del tot favorable a una mena de retorn al romanticisme que fou anar als nostres progenitors a les barricades sense més coneixements de dret i de filosofia que els que il·luminaven llur cor: el sol i l'espada i el màgic olografia d'una dona amb gorra frígida.

Si, ens sembla que ja n'hi ha prou, entre nosaltres, d'això de que les formes de govern són qüestions secundàries, per què allò que vol presentar com a primordial, la política de caràcter estricte i soament econòmic i social, és lo que depèn en realitat de la forma de govern, de l'idea a que ella respon.

La República del 73 va fracassar, és cert, perquè l'ideologia dels seus adeptes anava massa lluny de la realitat, però no és menys

Comentari de la guerra

De la mar i de la terra

El balanç de les naus mercants bel·ligerants i neutrals enfonsades pels submarins austro-alemanys en els vuit primers dies de febrer, és a dir, des que Alemanya ha volgut legitimar el seu sistema terrorista, prova que la nova fase de la guerra submarina ha començat de debó. Els barcos enfonsats passen de seixanta, sense distinció de banderes, i sens atenuant de cap mena.

Aquella activitat submarina demostra que els imperis centrals s'estan jogan el tot per el tot i que sols confien reduir als enemics mitjançant la intervenció dels neutrals, als qui aqueixa situació es va fent insostenible. Però ja hem vist que el més important dels neutrals està disposat a anar a la guerra si els seus drets no són respectats; que Holanda fa protestes enèrgiques defensant el lliure tràfic dels seus vaixells; que Espanya, que amb molts de palliatius, també protesta; que en fi, la intervenció buscada de la qual hauria de sortir-ne la pau no ve'n és dibuixant.

El terrorisme s'ensenyoreix dels mars. Però els bel·ligerants no restaran inactius davant de sos crims. El que cal és que no restin creuats de braços els neutrals com Espanya, a qui els submarins alemanys han enfonsat ja el 12 per cent de son tonatge total. A aqueix pas, alguns d'aqueixos països es quedaran sense flota mercant.

Els països de la «Entente» es veuràn obligats a decretar la mobilització naval, de la mateixa manera que han decretat la mobilització civil, armant totes les naus mercants i organitzant

petites flotes de captura que exerciràn una veritable policia de les mares, ja s'ha probat que contra els submarins lluiten millor les «flotilles» de torpeders de les grans unitats. Una altra arma de gran eficàcia contra els submarins són els hidroavions, que es cruten les algues fins a quinze i vint metres de profunditat. Per informacions fidedignes es sab que Anglaterra compta amb una flota de hidroavions nombrosíssima.

Hem parlat de la mobilització civil. A Anglaterra és ja un fet, i dintre de pocs dies, així que es voti a la Cambra, ho serà també a França. La guerra actual és una guerra de industrialització, i en la que tanta importància té el que passa en els fronts com el que es trama rera les línies de foc. No cal, doncs, perdre de vista, tot el que fóra del front esdevé, i mes encara, quan té conexió directa amb els armaments i les lleves.

La mobilització civil a Anglaterra ha sigut molt ben rebuda pel poble. A França passarà certament tres quarts del mateix. Tots els qui fins ara s'han sustrat a la mobilització militar, que són molts pocs, portaran llur esforç obligat a la defensa nacional. I a França, donat el gran nombre de estrangers que fins en temps de guerra hi habien, no han de mancar braços per a tots els serveis civils necessaris a la intensificació de les indústries de guerra, que, com és sabut, creixen de una manera fabulosa.

Totes aqueixes activitats donaran els seus fruits forçosament. I tal com estan les coses, no és aventurat suposar que no es faràn esperar gaire.

EL PRESSUPOST EXTRAORDINARI DE LA CIUTAT

Intervi amb Don Enric Vila Marrieges.- El regidor nacionalista republicà demostra clarament la comedia dels regionalistes

El per què de l'intervi

Fa uns quants dies que «La Veu de Catalunya» va publicar un article en el qual es parlava de la qüestió del pressupost extraordinari que les minories radical, nacionalista, liberal i jaumista presentaren a l'aprovació del Consistori. En dit article es parlava en termes descoratges, que desdenen de la moral i del respecte de que's vanten posseir els regionalistes, de l'actitut que havia pres en aquesta qüestió el nostre estimat amic, el regidor nacionalista republicà don Enric Vila Marrieges, qualificant-lo d'inspirador, de dit pressupost, junt amb el senyor marquès de Orléans, alcalde de Barcelona.

Preliminar

El senyor Vila Marrieges començà per manifestar la seva satisfacció de que «EL POBLE CATALA» hagué tingut l'iniciativa de fer aquesta intervenció, per què amb ella, afegí, tindrà ocasió de posar de manifest la comedia que estan representant els regionalistes en la qüestió del pressupost extraordinari que'l senyor Durán i Ventosa va qualificar d'orgia de milions, amenaçant-nos amb la lectura de l'article 180 de la llei municipal que exigeix responsabilitat als regidors que neguen crèdits urgents.

Antecedents

En el mes de Febrer de l'any 1916—diu el senyor Vila Marrieges—, el senyor Vega, en nom de les minories republicanes del Consistori, va presentar una proposició demanant que l'Ajuntament anés a la confecció d'un pressupost extraordinari d'obres.

El Consistori va aprovar aquesta proposició unànimement.

Passaren uns dies i en la sessió del dia 23 de Març del mateix any el senyor Durán i Ventosa va reproduir la proposició en la qual es deia que l'objecte de resoldre el conflicte i de la falta de treball i d'aprofitament la necessitat d'impulsar totes les obres en execució convenia la presentació d'un pressupost extraordinari amb el qual poder proporcionar als obrers treball honrat en comptes de petites quantitats d'auxili.

adquirint el compromís i donant totes les garanties i seguretats de que en el mes d'Agost es presentaria a l'aprovació de l'Ajuntament, un pressupost extraordinari d'obres.

Jo, en la mateixa sessió, vaig dir que no hi creia i per aquestes paraules vaig ésser atipat parlamentàriament. Però els fets m'han donat la raó. No sóment hem passat l'Agost sinó que a primers de l'any 1917 encara la comissió especial designada no havia fet res.

Habilitats regionalistes

Arribem al mes de Novembre i ve la discussió del pressupost ordinari i en aquest no solament no hi consten les quantitats transferides, sinó que deixen de constar-hi els deu milions de pessetes de crèdits reconeguts, essent així que la llei no permet vagin en el primer pressupost ordinari què's faci. Ben clar ho determina el R. D. del 19 de Febrer de 1901 que diu que's governadors no poden autoritzar els pressupostos ordinari sense que en ells no hi siguin consignats els crèdits necessaris per al pagament de crèdits reconeguts.

El posar en pressupost aquesta creença és, ademés, costum tradicional en l'Ajuntament de Barcelona. Jo pué demostrar que sempre s'ha fet així com ho proven els pressupostos aprovats en els anys 1903, 1910 i 1911, en els quals foren inclosos.

En què consisteix, doncs, aquest secret dels regionalistes de no posar en pressupost ordinari els crèdits que's deuen pagar? Consisteix en el fet de que'l pressupost ordinari aprovat darrerament a l'any 1917, hi ha un dèficit iniciat de vuit milions de pessetes i en ell no hi varen posar-hi els crèdits reconeguts perquè allavors el dèficit hauria estat de deu milions.

Què és doncs que nega crèdits? Sobre què causen les responsabilitats que determina l'article 180 de la llei municipal que tant despar a pensar el senyor Durán que causaria al Consistori quan va fer-lo llegir ja pot veure amb aquest exemple que la «Manxigua» que deia havia picat, no devia haver fet a les seves orrelles, perquè als bancs d'enfront no havien sentit passar cap butlletí.

Per què es presenta el pressupost

Tot feia esperar que un cop aprovat el pressupost ordinari en el mes de novembre s'aniria immediatament a la confecció del pressupost extraordinari, com era desig de totes les minories del Consistori. Al menys així ho requerien els compromisos adquirits tant vegades durant l'any.

Però tampoc aquesta vegada fou així i varem continuar passant temps sense veure el pressupost extraordinari, fins que'l dia 20 de gener ens va sorprendre a tots una comunicació de l'alcalde a la Comissió d'Henda requerint-la per què proposés les mides necessàries per a consolidar la situació financera de l'Ajuntament que's trobava amonayada per la falta de consignacions per a pagar els crèdits reconeguts i altres compromisos del Ajuntament.

Fou allavors que la Comissió d'Henda va començar a treballar per a la confecció del pressupost extraordinari. La comissió especial també va treballar en la confecció del plan d'obres a realitzar.

Quan hi hagueren els preparatius fets es va tractar de la qüestió en la Comissió d'Henda i com que en les dues reunions que va celebrar hi varen haver parlers distints, els regionalistes varen veure que no podien imposar el seu criteri i allavors decidiren una nova habilitat, trobada, com és natural, pel senyor Durán i Ventosa.

Aquesta nova habilitat dels regionalistes consistia en la confecció d'un pressupost de liquidació en el qual figurassin tots els deutes que l'Ajuntament té que pagar. Més endavant, deien, ja presentaríem un gran pressupost de obres a realitzar, cosa que ara no podien fer per la premura de temps.

Nova arxúcia política que volien guanyar, encaminada segurament a que l'Ajuntament anés passant com pogués tot aquest bled esperant que'l vinent seria tal vegada més planer per als per imposar el seu criteri.

Com és natural, aquesta idea, dels regionalistes no va prosperar en la Comissió d'Henda, consumant-se la desdeta de la majoria. No podien sumar-se les altres minories al criteri regionalista perquè faltaven al compromís contractat varies vegades pel Consistori d'anar a un pressupost d'obres. Els regionalistes així els preocupava poc, perquè sentíent que tot ho sacrificaven a les seves conveniències polítiques.

Per demostrar que tot el que deixo dit no són paraules, diré que a darrers del mes de gener es va celebrar una reunió que fou presidida per l'alcalde, qual reunió havia estat demandada pel senyor Durán, segons constava en el volant de convocatori. Varem assistir a aquesta reunió els sis regidors que formaven la Comissió especial encarregada de la confecció de la llista d'obres extraordinàries, ademés dels senyors Durán i Ventosa, Rodia, Grané, Llanza i jo.

Aquesta reunió tenia per objecte forçar la unanimitat del Consistori en la qüestió del gran pressupost extraordinari i demanar també al Govern que donés recursos especials per a contribuir al pressupost. Unànimement, tots, forem partidaris d'un pressupost de deu milions d'obres, no en total, però que's va tenir en compte la minoració d'ingressos de l'Ajuntament.

El més entusiasmats eren els senyors de Ribba i Rogent, que formen part de la Comissió especial. I un preguntat per què no hi va haver acord, havent-hi no més el senyor Durán que discrepava? Totes les altres minories oren que's podria anar a un pressupost extraordinari tenint la seguretat de que'l Govern donaria el seu concurs amb recursos especials. Tots varen oferir el concurs personal per a anar a Madrid a aconseguir aquest concurs de l'Estat. Inclús l'alcalde es va oferir per anar-hi presidint la comissió.

Pel contrari, el senyor Durán opinava que es devien fer dos pressupostos: un de liquidació i altre supeditat a les concessions del Govern de Madrid, i que aquest darrer fos

EL BARAT⁰

Demà donarà principi la popular

:-: Quinzena blanca :-:

T O T S

els articles de llenceria es vendran amb rebaixa del
10 per cent

Cap casa de les que's dediquen a la venda al detall pot presentar tan grandiosa Exposició de

Genres Blancs

Vegint - se els 30 aparadors